

I Ips 35049/2021

ODKLONILNO LOČENO MNENJE

vrhovnega sodnika mag. Aleksandra Karakaša

k sodbi Vrhovnega sodišča I Ips 35049/2021 z dne 22. maja 2025

1. V obravnavani zadevi sem glasoval za ugoditev vložnima zahtevama za varstvo zakonitosti, vključno s predlogom za izdajo oprostilne sodbe po 1. točki 358. člena Zakona o kazenskem postopku (v nadaljevanju ZKP), s katero bi bila pravnomočna sodba spremenjena.
2. Kaznivo dejanje prikrivanja po prvem odstavku 217. člena KZ-1 je storjeno v treh alternativno določenih izvršitvenih oblikah. Storilec premično ali nepremično stvar, za katero ve, da je bila pridobljena s kaznivim dejanjem, (i) kupi, sprejme v zastavo, si kako drugače pridobi, (ii) prikrije ali (iii) razpeča. Pri prvem izvršitvenem načinu zakon primeroma določa nakup in sprejem v zastavo, nato pa z besedno zvezo „si drugače pridobi“ napoti na druge oblike pridobitve, ki so v odločilnem podobne izrecno navedenim. Vložnika zato po moji oceni utemeljeno opozarjata, da jezikovna razlaga povzetega zakonskega besedila vodi k analogiji znotraj pravnega pravila (*analogia intra legem*). Pri tej vrsti analogije zakon predvideva obstoj praznih mest ali praznin ter z naštevanjem posameznih izrecno določenih dejanskih stanov obenem začrta pot, ki naj bo uporabljena za razširjanje pravnega pravila na dejanske stanove, ki niso izrecno določeni, so pa po navedenem merilu še vedno del jezikovnega pomena istega pravnega pravila.¹ Da bi pravno pravilo tudi takšen dejanski stan zajelo, mora biti ta opredeljen (opisan) na način, da bo najprej omogočal primerjavo z izrecno določenimi dejanskimi stanovi in nato še ugotovitev o podobnosti, glede na vrednostno merilo (*tertium comparationis*) v samem pravilu. S posameznikovega vidika gre preprosto za to, da se ta tudi v primeru izrecno nedoločenega dejanskega stanu, nahaja v enakem položaju kot tedaj, ko je nek dejanski stan izrecno ali neposredno določen. V nasprotnem zahtevi po predhodni določenosti kaznivega

¹ Prim. M. Pavčnik: Argumentacija v pravu (3. izdaja), GV Založba, Ljubljana 2013, str. 165-167.

dejanja iz prvega odstavka 28. člena Ustave RS Slovenije (v nadaljevanju URS) ni zadoščeno, kot ni zadoščeno enakemu varstvu pravic iz 22. člena URS. Posameznik, ki je bil obsojen na podlagi izrecno nedoločenega in obenem neopredeljenega dejanskega stanju, ni bil obsojen za zakonsko določeno kaznivo dejanje, niti ni bil v pravicah enako varovan, kot posameznik, ki je bil obsojen na podlagi izrecno določenega dejanskega stanju, ki ga zato že po naravi stvari ni bilo treba posebej opredeljevati.

3. V obravnavani zadevi je iz opisa dejanj v izreku izpodbijane pravnomočne sodbe mogoče razbrati, da je obsojenec pri dejanjih pod točkami 1, 2 in 7 izreka, tablice, za katere je vedel, da so bile pridobljene s kaznivim dejanjem, „pridobil na neugotovljen način,“ pri dejanjih pod točkami od 3 do 6 pa je takšne tablice „pridobil od neznane osebe.“ Strinjam se z vložnikoma, da povzeta navedba v nobenem primeru ne pomeni konkretizacije zakonskega znaka „pridobil na drug način“, saj iz opisa ni razviden način pridobitve. Menim celo, da gre pri takšnem opisu za t.i. krožni dokaz (*petitio principii*), ki logično zmotno dokazuje tisto, kar bi šele morale biti dokazano. Če pridobitev pomeni sprejem stvari v neposredno ali posredno posest s soglasjem prejšnjega posestnika oz. imetnika,² je jasno, da mora biti znano, kako je prejemnik stvar prejel, sicer navedena primerjava z določenimi izvršitvenimi načini in ugotovitev o njihovi medsebojni podobnosti ni možna. Sploh pa si ne predstavljam, kako bi lahko prejšnji posestnik, ob neopisanem načinu oddaje stvari prejemniku, z oddajo soglašal. Glede na to je praktično nemogoče pritrditi razlogom sodišča druge stopnje, po katerih je konkretizaciji zakonskih znakov zadoščeno že z uporabo pojma „pridobiti“ in da gre pri pritožbeni graji za neupravičeno enačenje konkretizacije zakonskega znaka pridobitve z dejstvi in okoliščinami, ki ta zakonski znak dokazujejo.³ Čeprav je sodišče druge stopnje povzete razloge utrjevalo s sklicevanjem na sodbo Vrhovnega sodišča I Ips 228/2007 z dne 28. 6. 2007, je pri tem prezrlo, da je bil v citirani zadevi način pridobitve določno opredeljen z navedbo, da je obdolženec stvar sprejel v hrambo.
4. Skratka, ker zakonsko besedilo prvega odstavka 217. člena KZ-1 določa dva načina pridobitve stvari (nakup in sprejem v zastavo), mora navedba v dejanskem opisu glede na raven konkretizacije primerjalno ustrezati tema dvema načinoma. Drug način pridobitve stvari je lahko konkretno npr. njen sprejem v hrambo (kot v zgoraj navedeni zadevi) ali pridobitev stvari z darilom,⁴ ne more pa to biti „pridobitev na neugotovljen način“ ali „pridobitev od neznane osebe“. Takšne dejanske navedbe so namreč abstraktnejše od samega zakonskega besedila in ne pomenijo njegove konkretizacije, ki bi omogočala prepoznavo tistih značilnosti, po katerih bi bil konkretni način pridobitve stvari v odločilnem podoben nakupu ali sprejemu v zastavo ter na drugi strani sposoben razlikovanja

² K. Merc: 217. člen, v: Veliki znanstveni komentar posebnega dela Kazenskega zakonika (KZ-1) – posodobljena izdaja (ur. D. Korošec et al.), Uradni list RS in Pravna fakulteta Univerze v Ljubljani, Ljubljana 2023, str. 738.

³ 7. točka razlogov sodišča druge stopnje.

⁴ M. Deisinger, Kazenski zakonik 2017 – posebni del, PZ MB, Maribor 2017, str. 448.

od posesti stvari, ki izvršitveno ni inkriminirana. S tem, ko sta sodišči obsojenca obsodili na podlagi opisa dejanja, ki ne vsebuje konkretizacije zakonskega znaka pridobitve na drug način, kazenskega zakona po moji presoji nista pravilno uporabili in je bilo treba zahtevama za varstvo zakonitosti ugoditi.

Vrhovni sodnik:

mag. Aleksander Karakaš l.r.